

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรยศแห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับมาตรา ๖ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน พ.ศ. ๒๕๑๒

(๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๕ ผู้ซึ่งจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ซึ่งทางราชการมีคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ตามแผนป้องกันประเทศ หรือกรณีเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศหรือตามแผนงานรักษาความมั่นคงภายในที่กระทำการปราบปรามหรือสนับสนุนการปราบปรามการก่อการร้ายรูปแบบอื่น โดยต้องมีเวลาปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่รวมกันไม่น้อยกว่าสี่เดือน โดยไม่จำเป็นต้องนับระยะเวลาต่อเนื่อง เว้นแต่จะได้ทำการต่อสู้ด้วยความองอาจกล้าหาญหรือได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว หรือคณะกรรมการตามข้อ ๖ (๑) พิจารณาเห็นสมควรให้เสนอขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้

(๒) เป็นผู้ซึ่งทางราชการมีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการปฏิบัติการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติในต่างประเทศหรือปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อันเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของประเทศ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๓ วรรคสอง (๒)

(๓) เป็นผู้ซึ่งไม่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) แต่ได้รับคำสั่งให้เข้าช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวด้วยความองอาจกล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยอยู่ในระเบียบวินัยอันดีและไม่เคยกระทำความผิดทางวินัยร้ายแรงหรือทางอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำความเสื่อมเสียใด ๆ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่หรือเข้าช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๖ การเสนอขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการอื่นระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป เสนอรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ ไปยังหัวหน้าส่วนราชการดังกล่าว เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการของส่วนราชการนั้นพิจารณาตรวจสอบรายชื่อและคุณสมบัติของบุคคลตามข้อ ๕ เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่า บุคคลนั้นมีคุณสมบัติครบถ้วน ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นเสนอรายชื่อ

ตามแบบทำยระเบียบนี้ต่อกระทรวงมหาดไทยพร้อมใบรับรองผลการปฏิบัติหรือการสนับสนุนการปฏิบัติการ เพื่อรวบรวมและดำเนินการขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๒) การรับรองผลการปฏิบัติการหรือสนับสนุนการปฏิบัติการตาม (๑) ให้ผู้บังคับหน่วยทหารระดับกรมหรือผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดหรือเทียบเท่าผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เสนอใน (๑) เป็นผู้ลงนามรับรอง

ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลใดมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามข้อ ๕ ให้กระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีระงับการเสนอขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้

หมวด ๒

การประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๗ การประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชนให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) การประดับให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๒) กรณีที่ให้ประดับสำหรับทหาร ตำรวจ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายให้แต่งเครื่องแบบ ให้ประดับในกรณีแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ หรือในโอกาสที่มีกำหนดนิตหมายของทางราชการให้ประดับ สำหรับราษฎรต้องแต่งกายชุดสุภาพตามหลักสากลนิยม และให้ประดับเหรียญนี้ในงานพระราชพิธี รัฐพิธี ในงานพิธีหรืองานเกียรติยศของหมู่คณะ

หมวด ๓

สิทธิของผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๘ ให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนใช้บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนแสดงตนเพื่อขอรับสิทธิซึ่งเป็นสวัสดิการที่รัฐจัดให้เป็นบริการสาธารณะแก่บุคคลทั่วไป

(๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ กรณีกระทำการร่วมกับสหประชาชาติ ณ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(๒) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๒ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

สิทธิของผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบนี้แต่กรณีที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ หรือในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีอื่นใดกำหนดไว้เป็นประโยชน์แก่ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนมากกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการนั้น

หมวด ๔

บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๙ บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนมิไว้เพื่อให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนใช้แสดงตนขอรับสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ข้อ ๑๐ บัตรประจำตัวและคำขอมิบัตรให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนยื่นคำขอมิบัตรต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน ในราชการส่วนกลาง

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในจังหวัดนั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครและประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอื่นของรัฐนอกจาก (๑) และ (๒) สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น แล้วแต่กรณี

(๔) ผู้บังคับหน่วยทหารตั้งแต่ระดับผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไป สำหรับข้าราชการทหาร

(๕) ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าสำหรับข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๑๒ ให้ผู้รับคำขอมิบัตรตามข้อ ๑๑ พิจารณาตรวจสอบคำขอมิบัตร หากเห็นว่า มีรายการครบถ้วนและถูกต้อง ให้ลงนามรับรองในคำขอมิบัตรและจัดส่งคำขอมิบัตรให้เจ้าพนักงานออกบัตร เพื่อดำเนินการออกบัตรต่อไป

ข้อ ๑๓ บัตรประจำตัวซึ่งออกตามระเบียบนี้ให้ใช้ได้หกปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ให้คงใช้ต่อไปได้ตลอดชีวิต

ข้อ ๑๔ เมื่อบัตรหมดอายุ ให้ผู้ถือบัตรยื่นคำขอมิบัตรใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ

ผู้ถือบัตรจะขอมิบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอมิบัตรภายในสามสิบวันก่อนวันที่บัตรนั้นหมดอายุ

ข้อ ๑๕ กรณีที่บัตรสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้ถือบัตรอาจขอมิบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ กรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล ผู้ถือบัตรอาจขอเปลี่ยนบัตรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล

ข้อ ๑๗ การขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ ให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน

ข้อ ๑๘ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเหรียญพิทักษ์เสรีชน ให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ เมื่อมีกรณีต้องเรียกเหรียญพิทักษ์เสรีชนและบัตรประจำตัวคืน ให้บุคคลตามข้อ ๑๑ เป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกให้ส่งคืน ถ้าผู้ใดส่งเหรียญพิทักษ์เสรีชนและบัตรประจำตัวคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเรียกให้ส่งคืน ให้ผู้นั้นชดใช้เงินตามราคาเหรียญพิทักษ์เสรีชนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อเรียกเหรียญหรือเงินค่าชดใช้เหรียญพิทักษ์เสรีชนคืนได้แล้ว ให้นำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำหรับบัตรประจำตัวให้นำส่งกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการต่อไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ บรรดาบัตรที่ได้ออกตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับ และกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน พ.ศ. ๒๕๑๒ ก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันที่บัตรนั้นหมดอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี